31 בתיבות על בי"ג

מבוא בקצרה, שלא כי הבה הוא בהיר ודף מודפס שלו בדפ"ד, בגמרא שלו אין ג"ב שבועה, ותבינו לן הברכה ורק המסקנא והלכתא בגמרא שבועה וג"ב הברכה עכ"ל. ויש מהגרי"ר הישועות בנפש הגר"א.

הקדמה והבאתי מנחים דבעיא הוא במודרת בתיבות שלו בדפ"ד, דיש לחלק בין אם דמודר תשבע לסלק (בשעת גבוי התביעה) ולא תשבע בתביעה, ולדעתי דבה מלבי רבי ירחמי הוא דרש בחנן, דאין משביעין אותה שבועה עד אחר תביעה בתיבות. ובמודרת לתיבות בודאי נשבעת שבועת בדי ואינו מכ הפולת (לפ"ד) מהמשנה שם (א) והבעלים הוא מודרה הנכסים שלו בדיד, אם משביעין שלו עדות ותר (אא) אז שלו צילצלה הנכסים. ומסקינן שבועה בעלים, הברכה לא בעי, דהקל שלו שלו בהברכה פעו שבקלו אלו לומר שלו בדיד (אאא) והן מסתיר דהיינו דמודרת דבדיד בתיבות, הוי תבעה בתיבות קודם, והנסיבה מצוות, ואין לתלמים הנסד בשבועת הברכה אבל מודרת שלו דבדיד, אינה מנסדת מצוות, הקל שלו בהברכה שלו נסיבו התלמים המצוות בתיבים. ואלמ"ד שמעיר לה לומר קבת בתיבות (ויהי לה מצוות, וכ' בגמרא הבאנו מיהו כמן שיש אפשרה לתלמים במודרת ט בתיבות, לא בלוח.

הגבו מהאמור; מודרת למצוות, הוי ג"ב שבועה, ובחנן, דנשבעת השבועה גבוי הבתיבה. ובמודרת לתיבה, בודאי צריכה לשבע שבועת בדי, ולפי מודרת שלו בדיד (שלום חיים), שבועה בלי, ובדמתן בקיטין שם. והבינו מיירי לגמרי שמודרה הנכסים שלו בדיד (והיינו לא בדיד אמתי) אם משביעין

אלמשלו במודרת שלו בדיד, תפקע שבועה לו, אא) וכן בירושלמי הבינו אאא) שלום חיים.

שלו עדיפה יותר, כיון דמוכרח לעבדה, ואם מכרה יותר מן השאר, הרי הוא יתר לתני.
אין שלו כלום בכסים.

ובקבלה, הבאים הבאו לאחר מפירתה שלו בדד מותרין, ואפילו בא' בדד הדשות,
בא' שבועה, שלו נכתה יותר מהשאר (אל ההדשות) אין שלו כלום. מיבו לד
הברכה, במוכרח שלו בדד, ואף דאם בדד מותרין שמוכרין, בא' הברכה,
משום דהתם כיון דיתבעו בתבעה בדד אין לה מעלות, ואין לתתים הנסד
בהתם הברכה אבל מוכרח לעבדה דיש לה מעלות, תשו לנסדו דיתני.
ועוד כשם שהקול אי' לבדו שלו בדד, מחמת חינו או שלו התבעה אשת
בדד, הכי הקול שלו בהברכה, מטעמים הללו, אבל במוכרח בדד מותרין
שלו הקבידה לבעלנה חינו, יש בורחי ההברכה, ואי' בדן הכל.

והכלל אין בא' בעיה הגר דמיה בשבועה בברי, ומיבעיא לן מי אמר
תמכור לבתולה ולהב תשבע, כדי שלו תבה ונסדו מעלות דיתנים,
ומסקי דבמיבה שבועה תתולה, לפני שמוכרת, לפי שהלה השבועה מועט,
(וליכא בה הנסד מעלות כלל), והברכה לב, לפי שהלה ההברכה
מרובה ויש לחוש בה להנסד מעלות.

והכי הילכתא כ' (בתבעה) שאם מכרה הלוקה הבתבה הדרם שתשבע, המכר
קיים ומה שעדיף לשלו. והיו דאמי הבאים בריבה שבועה, הייני לאחר המכירה
דאשבעין שבועה בברי, ואם שלו כלום ולו מכרה יותר מן הבלתי.
והבאים הלו אדמתן הבאים אלמנה בין מן הנשואין ובין מן הארוסין מוכרת

SCAN AnyScanner

בהתאם לכך דמיינו לעצמן בתרבות ובדעות, ופסיכולוגיה, בלאחר המהפכה, נשבעה שבועה בדרך, ובעיקר הקרא את סלי אתיאנים לאחר המהפכה, כיון בעיה בדיבור לשבע בהתחלה, הרי עד אתיאנים, יהיה הנסיון ליתן באמצעות, ולכן יכולה להבין גלי אתיאנים בתחילה, אל דינאר כיון שגלה הבעיה מועטת, לכן אין להבין לבתרבות עד אתיאנים בתחילה, ~~לאמר כבר אל בלב אלוה בתחילה~~ ומסיק דבר בה שבועה בתחילה, והבריאה לב, כי זה מין רב, ואחר לנסיון דיתן באמצעות.

והעולם (בתשובותיו) שהבין בדין, כי שום מהפכה העולמית בלשון אתיאנים, מה שעשתה עשוי. ודבר דומה בקרא לעיל לה חשב, אלמנה מן הנישואין אל מן הנישואין מהפכה שלא בדבר, רשות מן הנישואין לא תמצא אלא בדבר מסוים שאין לה מצוות ובכל. ומזה גם בשלמה מן הנישואין משום מצוות, ובנוסף, בהפכה שלא בדבר למצוותיה, שלא תהיה אשה ומתעה עד שיצדקו לה בדבר, אלא אלמנה מן הנישואין, בהפכה לבתרבות, מה, ומזה שני טעמים בזה. אי משום חינוך אי משום דבר שמתבקש אשתו בדבר. ועיין בדין בשם מנשים, דבוודאי הקרא בשלמה מן הנישואין משום מצוות, הכי נמי לכאורה כיון דיש לה מצוות, ולכן יכולה להפכה לבתרבות שלא בדבר, כדי שתקיים מצוות. והדין דומה כמו מה, דבה אש לדש דפל דמנסרת מצוות בתקבת בתרבה אלא לדבר שאינה מנסרת שלא בכל הבתרבה, מה הוא דלא בתקנתן, הה יכולה להבדר שתיים קבת לבתרבה, ותמצא הבאר לבתרבה שלא בדבר, ולא מקיים מצוות. אלא - אומר הדין - כנגד דעלוי. ובדבר הבאנו את הבנת דין של הדין כי בשאר הדברים.

אינגלס בביאור מקור הפשט בקרן דלעיל בין המנחות, דגלמדה מן הנשואין דמאורה לבתולה שלו בבית, כדי שתעסיד המצוות. אלא אם נשבעה לפני שמאורה לבתולה, הרי איכא בעה תביעת בתולה, כיון שנשבעה הרי תבעה בתולתה בבית, ואין לה מצוה, כדקיל תבעה בתולה בבד, ליכא לה מצוה, אלא לא לומר כדי שתעסיד המצוות הרי אין לה מצוות. ובעל מיירי דמאורה לבתולה, ועדיין לא נשבעה תחילה, נמצא דיש לה עדיין מצוה, הרי חצי דאות מאורה לבתולה קודם שנשבעה מה שעשתה עשוי.

מיהו ראיית הרן מדברי לפי הפשט של המנחות בדלעיל, אבל לפי הפשט של רש"י והרן בדלעיל, דהפשט בקרן היו לדינן מצוה (ולו לדינן הבתולה) שלו תהיו עובר ומתעצב, ליכא הוא לדינו דאינגלס. וצריך אחר מן הדחוק של הרן. עוד נמי, אומר הרן, דאפילו דמיירי בנשבעה לפני המאורה, מיהו שבועה זו, אינה בהכרח תביעת בתולה, ומיירי דלא תבעה בתולה בבית, והיו דנשבעה לפי שאינו מרגיש שבועה לבעלו, ואם לא תשבע, הרי נדרש נסיון הבתולה, לכן נשבעה, מיהו בעל שנשבעה, אינו מוכח דתבעת הבתולה. (וכיון שכן, הרי יש לה מצוות, ואפילו בשעבדה לאבי לבתולה, מאורה שלו בבית, כדי שתעסיד מצוות ובדלעיל).

עוד נמי, אומר הרן, דהכי נמי, אף בתבעה בבית ונשבעה, ואין לה מצוה ובדלעיל, מאורה בתולה שלו בבית, שאת דמאורה בבית, אף היא אינה תובעת בתולה ונצרכת, ונמצאת מנסדת ליתני המצוות.

והנלעג לעניינים הללו, דעת הרן, כמה הוא יכולים חכמים בטבעם לאמור הבריאה שלו בדבר.
כדי שתעסוק המציאות, והם יכולה לאמור מקבת נפשים לבריאה, ויהיו לה מציאות, לדעתן
בשונה הלהלן*). ואולם הקרלינגו הגדול דאמתי דהבו אינו כדי כמה דאמרה מקבת
ליה לה מציאות. ולכך ניתן היה דאמר בשלמות מן הנשמות משום מציאות, דאמרה
שלו בבדד לבריאה, כדי שתעסוק מציאות, ואפשר גם תאמור מקבת הבריאה, לדבר.

ובזה מיישב הקרלינגו מהו דאמרים הולכים, דגם מכרה לפני בשבילה, האמר קיים,
ומהני שבועתה לכסות, מתני דאמר בשלמות מן הנשמות משום מציאות ובבלעדי.
ובזה דברי הרן מחמת ג' טעמים כבלעדי.

ואמנם לדברי הרי"ף הרי"ן הרא"ש מהו דקתני בחכמים כל דאמרה אפ"
דלה נעשים ואמרה למציאות (כל דגם מכרה מקבת לבריאה) יש לה מציאות
ופליגי על רב"ם, וגם נמצא דבריו שבועה לפני המכירה, אלא הרי תבעה בבדד
ונשבעה, ומאמינים לה מציאות. ובזה ליבו דחות הרן, וכ' בהלקו שם, דבעה ליבו
בחות הרן, ע"ש. וקבלנו.

ואולם הקרלינגו שם, דאמתי ליבו לאוכלמי, דיפל דהו דאמרה דלה נעשים
לבריאה, יש לה מציאות, מימי דנשבעה לפני המכירה לקבלת מקבת, והוי בקבלת
מקבת הבריאה בלי הנסירה מציאות ובמשך הזמן רק אח"כ**), ולכך הולכים
אינו מבינו הוי מן המשנה. והלכות מכירת הבית דאמר בשלמות מן הנשמות
משום מציאות, (שנעשה מציאות ונשאר קיים הרן הרי מכלה לאמור מקבת ויהי
לה מציאות, ובלבד דאתיא כדי דאמרה מקבתה אין לה מציאות, והא בקבלת
מקבתה אין לה מציאות, מבהכרת לומר דלו נשבעה בתחילה, והוי דאמרה קיים.

---

*) וכ' בחידושי הקודם בשם הגרבנ"מ. **) לפי ראיה דפליגי ארבע.

ובין נניחה מובחת מתודה אמתי, כגון המנחשים בלעיל, דמבואר להלן דגם כל דאמרה מקבלת בתורה ובלה, מובחת הזאר אלו בב"ד, ודם קאמר לה דקדמה מקבלה אין לה מצוה. ואכן דמובחת דלה נאמים לסתירתה ומובחת למצוה שלו בב"ד, כי כל דאמרה מקבלה ובו' יש לה מצוה. ולאמי הלוס עם דאמרים דהבאו כל הדם בלעיל, דהו דאמר כל אין לה מצוה לו מעבר אלו בב"ד, והו דכל דמובחת דלה נאמים ומובחת למצוה, שלו בב"ד (ובקוי שלו בב"ד) גם אל הו דמובחת דלה נאמים לסתירה), כיון דכל דמובחת מקבלה יש לה מצוה, ולכן מובחת לסתירתה שלו בב"ד. וכל הלוס: מאם דאמתי לו הנמדה מצוה הוו דמובחת סתירתה שלו בב"ד. וטעמו דמנסיר מצוה ובנו המנחשים בלעיל.

ולוס הבאו מן אמרו מסתפקת הגמ' מובחת שלו בב"ד או מדי בעולה נהרי אמתי הוא בקיום, ולאחר לומר דמנה דקיום כדם ובלמה מן הגילוים דבמי דד. ומן הקולא נמאו דאתי שם כדם ובלמה מן הגילוים, דמובחת סתירתה בב"ד, ואם דהלוס בלעיל כ' דלדם כדי מנסיר מצוה, הקלו לומר שלו בב"ד (ובנו המנחשים בלעיל), מה כיון דסתירה עקרה בעי בב"ד, אלו מנסיר מצוה, מובחת שלו בב"ד, ומשה לו הקלו לומר שלו בב"ד אלו בעולה, אבל מקום דהבאו מיבעי רק לרבות כל דאם מינו הקלו לומר הסתירה שלו בב"ד, דאה מיבעי אם הקלו מאם מינו לומר בלו בעולה, והקולא נמאו בב"ד.

~~מי הרמב"ם (בי"ג אישות הי"ד)~~

והרמב"ם (בי"ג ופ"ה מה' אישות) כ' דהן לכתיבה הן לאירוסין, ובי"ב לשבע. וכל שם (פ"ה ה"ט) אלמנה שבאה לביה"ד לתבוע מזונות ויש מי שהורה שנושאין לה מזונות ואין משדרין אותה. ואין הולכין לסמוך על הוראה זו אפילו שנתחלף לו הדבר בשאר שהלך בטלה לדרכה. ורבותי הורו שאין לה מזונות מכח עד שתבע, שהרי גם בזה יש נכסי מלוגה, וכל הנכסי מלוגה אינם לו לבעל אלא בשבועה. וקבלה דעתי ונוטה אל הוראה לדון ע"כ.

והרמב"ם (בי"ג הי"ז שם) מן לאנשים כתובה.

וכל הרמב"ם מן דהגמ' הבא אלו לכתיבה ולמזונות.

ובגמ' להלן (קי"ג) בשאר שהלך בטלה לדרכה, סלו לרב, דנושאין מזונות לאו, ושמואל סובר דאין נושאין מזונות לאו (מאוס בדרכי אז שאני אל בגלי מעשה לאזונתיך) והגמ' שם מן מהרי דאמרן מי שהלך לדרכה, ונשתי תיבעה מזונות, חמן אומר תשבע בסוף (בשעת גבוי הכתובה) ולא תשבע בתחילה (בשעת גבוי המזונות) מתלין שלו כי כהנים גדולים ואמרו תשבע בתחילה ובסוף, ומדייקת הגמ' דמשמע דנושאין מזונות לאו. ומתרצת הגמ' - לשמואל - מיירי מתני בשאינו בן שמה, דאם לשמואל נושאין לה מזונות. ומדין מזונות אלמנה. הרי חמי דבשאינו בן שמה, דנותנין לה מזונות, ולכן חמן אל בגלעה. והיינו אלמנה. ואלה הנגד הבעל. דאדם חייב לשבעה למזונות בחמן שם והלכתי כולה.

ואולם הלא גם בלשונות הרגילות המצוה יש בשמעון בן שטח, אולם לדבר פקודל
כולתי דנוסף מצוות לרבי, המצוה בחנם. מיהו בחוי הבעל, ואב לאלמנה נתקיים בשמעון
בן שטח, לכך דמי שהלך לדרכו. ואותן תובעת מצוות, לחנם, אב אלמנה.
אבל אלמנה התובעת מצוות בדי שבועה, (לשון הרמב"ם).
וכו' כיסבה (כלם אינם דינים). המצות לא בהרמבם.
ובן הרוש יש דיבר הסברא בדי שבועה בחוי יתר מבעלה, דבעלה מסתמא
עובדה שהם לקבלת כתובה ותבעת לכסף, אבל בחוי לא נתקה לקבלת
בחוי. ושמא תעלה בחוי ולא תבא לידי שבועה לעולם. וכו' כיב אישות הא
ובכסף שם.

והיו דאגה הבאו, דבר רבה שגורה, ואינו הברכה. ואין התוס' מבאה מקורות
דחינו דברי הברכה. ומתרץ התוס' הנה בשבח מלכין, ואינו אי טעו בגלות
מתנות, מכרן קיים, ולכן בזו הברכה שלו להנסיד מנכסי תלמיד, אבל אלמנה
אינו טעות בגלות מתנות מכרה בטל, הלכן מוכרח שלו בהברכה, משום
דאין יכול לבלו ליד הנסד. וכן הבשרו לדול סברו לו בשם הרן.
ולהלן (דף ק) אומר שלא כמאן. (אות טעה, כמאן דיינינן לי, באלמנה
דיינינן לי דטעות ט דהו בטל כדמתן אה מנה ודינר באנה מכרה בטל)
אז בדיינינן הוו ועד דטעה בגלות. רבו אינו שלא בדיינינן, רב שמואל
רב בסנו אינו באלמנה. רבו אינו שלא בדיינינן מה דיינינן לאו לדידה
אלא שלא נמי לאו לדידי, לגלוף אלמנה דלדידה. רב שמואל בר בסנו
אינו באלמנה מה אלמנה ימידה אלא שלא ימיד, לגלוף בד דרבים נינהו.
והלכתא שלא באלמנה ובו'.

ואומרי התוס' שם דמשעת מתן לה, דמיירי בשלא סתם (שלא דשלמו)
והתוס' מקשה מקורות דמשמע דשלא אינו בגלות מתנות מהו בטל.
ומיישב בתוס. ומתרץ שם סוגר דמיירי בשלא דיד, ואינו הגלוגתא אי הוי בדיינין
ולגלות מתנות מכרו קיים. ואי הוי ~~בדיינין~~ באלמנה דמכרה בטל אינו בגלות
מתנות.

ובתוס הבאו כי דהו דאגה במוכרת שלו בבד, לד הברכה, דלו יגיע שום
הנסד ליתמי, כיון דגם בגלות מתנות מכרה בטל, משום במוכרת דבד ובדלמא.
ואין התוס מהכן דמשמע דשלא, מוכר בהברכה, לאו דשם מיד, חבו דהו
בשלא בד מקנה לה כמו שנו רש, ולדף אינו שלא דשלמו לקח, דלו אלמנה
הכן לשלא סומכר בלו הברכה כמו באלמנה עכ.

ומן שלבשם להקדמון, והרי לנו שתי שלשות, המלוגה לכלן (ד"ה) הוא בשלמות ד"ד, ופסק: אם בשלמות ד"ד הוי בעולמות והמבר בסדר אלו בבחינת משתנה*. ולכך מן התוס' אינו חלוקי שלמות בעלי הבריאה, והרי שלמות ד"ד בעולמות, ולא יהיו הנפש ליתמי. אלא מה תיבעו התוס'. ואדרבה בלעו שיש כמה מיני טעמי, כולל בפלוגתיהו בשלמות דעלמא, אבל שלמות ד"ד לכו"ע שלמות בדיינים, וכמן בשלמות בדיינים ומבר קיים (בבחינת משתנה) הלכן בעלי הבריאה, דיעבד לדי פסידא דיתמי. והנפש בגמ' (ד"ה ב') אי מתקיים הוה הלא שלמות, הינו שלמות ד"ד, ואינו בעלי הבריאה. (כמן בשלמות ד"ד הוי בדיינים לכו"ע, לאו אלינא דכמה). יבו"ר.

---

*) ומיהו יש בשלמות ד"ד בעולמות, לפי מסקנת הגמ' לעיל דף ... [illegible]